

Kazatel: Josef Hurta

Písňe: 431, 441, 443, 449,1v.

Čtení: Jonáš 3

Text: Mt 16, 1 – 4

Přišli farizeové a saduceové a pokoušeli ho; žádali na něm, aby jim ukázal znamení z nebe. On však jim odpověděl: "Večer říkáte: 'Bude krásně, je pěkný západ.' A ráno: 'Dnes bude nečas, slunce vychází do mraků.' Vzhled oblohy umíte posoudit a znamení času nemůžete? Pokolení zlé a zpronevěřilé hledá znamení; ale nebude mu dáno znamení, leč znamení Jonášovo." Opustil je a odešel.

Už jste někdy zahlédli nekonečno? Není to nic těžkého. Stačí dát proti sobě dvě zrcadla, správně je nasměrovat a uvidíte, jak se v prvním zrcadle odráží odraz druhého zrcadla, které odráží odraz prvního zrcadla, ve kterém se odráží odraz druhého zrcadla s obrazem prvního včetně obrazu druhého zrcadla a v něm první zrcadlo, v něm druhé zrcadlo a tak dál a dál až do nekonečna. Takto nekonečné bývají někdy diskuse o tom, kdo má pravdu a ten správný pohled na věc a kdo je vedle jak ta jedle. A kdyby to Ježíš neutnul, tak budou farizeové do nekonečna požadovat znamení, které by potvrdilo pravost znamení, kterým by potvrdil předchozí znamení, které znamenalo, že znamení, která Ježíš koná, jsou znameními od Boha. Tak to popisuje evangelista Matouš: „Přišli farizeové a saduceové a pokoušeli ho; žádali na něm, aby jim ukázal znamení z nebe.“ Což je věta, kterou Matouš téměř doslovně zkopíroval z dvanácté kapitoly a vložil ji znovu do šestnácté, a sice ne proto, aby jeho evangelium bylo uměle delší, ale aby ukázal, jak je s lidmi, kteří si myslí, že jsou majiteli pravdy diskuse nekonečná, a že je to pořád „jak kolem Mackovej hrušky.“

Ježíš kudy chodí, činí znamení. Kráčí po moři, nasytí čtyři tisíce lidí, vyháňá demony, sytí pět tisíc, po jeho zásahu němí mluví, mrzáci jsou zdraví, chromí chodí a slepí vidí. No jo, řekne si hloubavý člověk, ale to přece nic nedokazuje. Ano, Ježíš to může dělat Boží mocí. Ale stejně tak to může třeba dělat mocí ďáblou. Může uzdravovat z moci Belzebula, knížete démonů. Takže by to chtělo, aby tato znamení potvrdil nějakým doplňujícím znaméním z nebe, tedy že je pod tím podepsán Bůh, přesněji Hospodin, Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův, nejlépe tedy, kdyby na těch rybičkách a chlebech pro čtyři tisíce bylo logo s tetragramem JHWH a víno v Káni Galilejské aby mělo vinětu s uvedením, že uzrálo v království nebeském. A k té vinětě by byl dodán certifikát o původu, podepsaný Hospodinovou rukou. Ale hlavně by měl Ježíš potvrdit, že ten podpis není zfalšovaný, měl by ho tedy jako Mesiáš kontrasignovat, pokud se tedy Ježíš za Mesiáše jen nevydává a místo toho je to jen nějaký podvodník. Takže vidíte, že tudy cesta nevede, protože ten, kdo nechce, neuvěří nikdy ničemu a diskuse s ním je jen ztrátou času.

Když už tedy poněkolkáté přišli farizeové se saducei za Ježíšem, aby jim ukázal znamení z nebe, tak Ježíše už to nebaví a reaguje ironicky: Jó z nebe? Tak to jste měli říct hned, že chcete znamení z nebe! No tak se podívejte na nebe, vždyť vy umíte číst znamení z nebe. Vidíte večerní červánky a říkáte: „Bude krásně, je pěkný západ.“ Ráno se podíváte, vidíte ranní červánky a říkáte: „Ó, dnes bude nečas, slunce vychází do mraků.“ Chcete předvídat a určovat království nebeské stejně, jako když předpovídáte počasí? Řecký text na tomto místě totiž mluví v obou případech o červené obloze. Červánky večer, červánky ráno, ale pokaždé to znamená něco jiného. Takže když vám ukážu znamení z nebe, tak to stejně může znamenat cokoli a vy si to vždycky vyložíte po svém. To je jako s biblí. Chcete třeba nějaké své rozhodnutí podepřít veršem z bible? Proč ne? Zarecitujte si Žalm 91: „Svým andělům vydal

o tobě příkaz, aby tě chránili na všech tvých cestách“ a pak skočte z vrcholku chrámu. Co je psáno, to je dáno, pokoušel už kdysi Ježíše satan.

Ale od ironie přechází Ježíš záhy k tvrdé kritice: „Zlé a cizoložné pokolení chce vidět znamení, ale žádné znamení nedostane – tedy kromě znamení Jonášova. Proč zlí a nevěrní nedostanou žádné znamení? Protože těch znamení je už tak všude dost. Ale žádná znamení nebudou dostatečná pro toho, kdo se podle nich nechce řídit. Farizeové se jen dělají hloupými, že žádná znamení nevidí, ale jen proto, aby nemuseli z již existujících znamení vyvodit pro sebe a pro svoji víru důsledky.

Ježíš je tedy odkazuje na jediné znamení – znamení Jonášovo. Ve 12. kapitole Matoušova evangelia je toto znamení vztaženo na Ježíšův třídní pobyt v hrobě, tak jako byl Jonáš tři dny v břiše velryby. To je ale znamení jakoby až druhotné, dotažené do celkových novozákonních souvislostí. V této chvíli však stačí farizeům mít před očima Jonášovo kázání o nutnosti pokání a změně smýšlení. Jonáš vyzýval Ninivské k rozhodnutí. Ani Ninivští občané neměli k dispozici žádná další znamení. Byli postaveni jen před vlastní rozhodnutí. Jasně a jednoznačné znamení by vlastně dostali, až kdyby se neobrátili a jejich město by bylo zničeno. Takové znamení by jim už ale nebylo k ničemu. Ježíš farizeům a saduceům naznačuje – žádné další znamení nepotřebujete – teď je míč na vaší straně, teď je řada na vás a na vašem rozhodnutí.

Víra totiž nikdy nestojí alibisticky na vnějších důkazech a zázračných znameních. Lidská víra, podobně jako láska a naděje jsou otázkou vlastního svobodného rozhodnutí. Nejsem přece věřící proto, že věda dokázala Boha. Nemiluji proto, že to tak v srdci cítím. Nemám naději proto, že vím, jak všechno dopadne. Věřím navzdory všelijakým znamením a důkazům, protože jsem se pro víru, (nevím proč, zřejmě Božím působením) rozhodl. Mám rád lidi navzdory jejich nelásce, protože milování je záležitost vůle. A mám naději navzdory vítězímu zlu, protože mě Bůh přemohl tím, jak on sám mi stále věří, jak mě stále miluje a jak na mé pokání stále trpělivě čeká.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, tvá slova nás vybízejí, abychom vstup do království Božího nepropásli kvůli naší neschopnosti se rozhodnout. A tak prosíme, neztrácej s námi trpělivost, neopouštěj nás a neodcházej. Svým Duchem svatým v nás probud' pravou víru, lásku a naději. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, slyš svou církev, která k tobě volá. Stavíš nás do světa, abychom hlásali tvé evangelium, ale my se někdy vnímáme spíše jako majitelé a obránci tvého slova než jeho pokorní služebníci. Tvé slovo je živé, nespoutané a proměňující každého, kdo se mu otevře. A tak se modlíme nejprve za nás samotné, abychom neměli tvrdé kamenné srdce, ale srdce otevřené, srdce na dlani. Modlíme se za všechny, kdo se bojí otevřít tvé lásce, kdo si úzkostlivě stráží své jistoty v obavě, že by se mu rozpadl jeho svět. Modlíme se za ty, kdo jsou v zajetí svých představ, předsudků, předporozumění, kdo mají strach z neomezené lidské svobody, kdo se bojí, že se ti vlada nad světem vymkne z rukou, modlíme se i za ty, kteří mají strach z lidí, z jejich zloby, nelásky, agresivity. Přimlouváme se za ty, kteří nevyhlížejí dobrou budoucnost, žijí v úzkostech a hrůze z věcí příštích, modlíme se za ty, které jímá vztek, že svět je plný zla a kteří nevnímají znamení přicházející vlády lásky, pokoje a radosti. Modlíme se za to, aby nemocní byli i mezi námi uzdravováni, slabí aby nabyli síly a odvahy a nevěřící aby v tebe uvěřili. Kéž tě všichni společně vítáme a těšíme se na tvůj slavný příchod. Amen.*